

תורת הר"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמא שליט"א
לפרשת השבוע

פרשת וירא

פרשת וירא

"וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא"

הזכות של ממרא בעצה שנתן להכניע את
יצר הרע לכלל עם ישראל

אנחנו רואים בפרשת השבוע "וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא" ורבותינו שואלים מה זכה ממרא שתקרא פרשת על שמו ועונים משום שהוא נתן לאברהם אבינו את העצה על הברית מילה. כל המפרשים מקשים וכי אברהם אבינו שהיה קודש קודשים צריך לקבל עצה מגוי על הברית מילה, פשוט שאברהם אבינו היה עושה ברית מילה. אם כך מה הפירוש שאברהם אבינו נטל עצה מממרא על הברית מילה?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, יש מחלוקת בין הרמב"ם לרמב"ן למה עושים ברית מילה, הרמב"ם אומר (מו"נ ג, פרק מט) שעל ידי ברית המילה מורידים את הכוח

של התאוה הגדולה שיש לאדם, וכשהאדם עושה ברית מילה, הוא מפחית ומוריד את הכוח של התאוה. הרמב"ן חולק על הרמב"ם ואומר (בראשית יז, ט), שלא מורידים את כוח התאוה אלא מתי שהאדם עושה ברית מילה מוסיפים עליו קדושה.

על פי זה אפשר לבאר ולומר, יש לנו שתי ברכות שמברכים בברית מילה. ברכה ראשונה אשר קדשנו בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה. וברכה שניה אשר קדשנו בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ. ואפשר לומר ששתי ברכות אלו הן הסברות של הרמב"ם והרמב"ן, לפי הרמב"ם שברית המילה היא מפחיתה ומורידה את הכוח של היצר הרע זו הברכה הראשונה שאנו מברכים על המילה. הברכה השנייה להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, זו כמו סברת הרמב"ן שברית מילה מוסיפה קדושה על האדם ומכניסה אותו בבריתו של אברהם לקדושה וטהרה.

וכך אפשר לבאר ולומר, אברהם אבינו ידע שבברית מילה יש שני חלקים, חלק ראשון

כמו שאומר הרמב"ם להפחית את היצר הרע וחלק שני כמו שאומר הרמב"ן להוסיף קדושה על האדם. בברית המילה יש שני חלקים, "סור מרע" זה החלק שחותכים זו הברכה הראשונה, "ועשה טוב" זו הפריעה והברכה השנייה.

אברהם אבינו היה בקדושה גדולה בברית מילה ולא היה לו אף יצר הרע, אברהם אבינו אמר אם אני עושה ברית מילה, האם זה להוריד את היצר הרע או לרומם את עצמי בקדושה וטהרה. אם אברהם אבינו היה עושה ברית מילה ואומר "למול", זה היה רק להכניס את עצמו בקדושה ולעשות ברית בינו לבין השם, אבל אם יאמר "על המילה" זה להוריד את היצר הרע.

אברהם אבינו לא ידע איזו סוג מילה לעשות וממרא נתן לאברהם אבינו עצה לעשות ברית בצורה שתכוון על כלל עם ישראל "על המילה" להוריד את היצר הרע. זו העצה שנתן ממרא לאברהם אבינו גם להוריד את היצר ולא רק להכניס את הטוב אלא גם להפחית את היצר

הרע ובזכות העצה הטובה הזו שנתן ממרא,
זכה שתיקרא פרשה על שמו.

**"יִקַּח נָא מֵעַט מֵיַם וּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ
תַּחַת הַעֶץ"**

אברהם אבינו זרע לעתיד לבוא שעם ישראל
ילמדו תורה את המלאכים

מוצאים בפרשת השבוע שבאו שלושת
המלאכים לאברהם אבינו ואברהם אבינו נתן
להם לשתות ולאכול. צריך לשאול מה היה
באותו מפגש בין אברהם אבינו למלאכים ומה
הלימוד מאותו המפגש?

אז צריך לדעת יסוד גדול, כתוב שלעתיד
לבוא מתי שהמשיח יבוא "כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דְּעָה
אֵת ה' פְּמִיִּם לַיָּם מְכַסִּים" (ישעיהו יא, ט) כל עם
ישראל ידעו את התורה הקדושה, ילמדו את
כל התורה הקדושה ויהיו בקיאים בה. אצל

אומות העולם, חלק יתגירו ויהיו גרים גמורים ומי שרשע ולא בדרך השם, לא ישאר בעולם.

ויש לנו מצוה בתורה הקדושה ללמד תורה, אז נבוא ונשאל ללמוד תורה, ילמדו. אבל ללמד תורה, איך ילמדו תורה אחד את השני, הרי כולם יהיו תלמידי חכמים וידעו את התורה, את מי ילמדו כשכולם יהיו גדולים בתורה?

אלא אומר רבנו החתם סופר יסוד גדול, מתי שיבוא מלך המשיח עם ישראל, עם ישראל ישבו וילמדו תורה את המלאכים. אומר רבנו החתם סופר שהפעם הראשונה שלימדו את מלאכי השרת תורה היה בפרשת השבוע, מתי שבאו המלאכים לביתו של אברהם אבינו ואברהם אבינו אמר להם "יִקַּח נָא מְעֵט מִיָּם וְרִחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הַעֵץ" וידוע שאין מים אלא תורה כמו שנאמר בנביא (ישעיה נה, א) "הוֹי כָּל צִמָּא לְכוּ לַמַּיִם".

והתורה ממשיכה "וְאֶקְחָה פֶת לָחֶם" אברהם אבינו נתן להם לחם והתורה נמשלה ללחם שנאמר (משלי ט, ה) "לְכוּ לֶחֱמוּ בִלְחֶמִי". אברהם אבינו ישב עם המלאכים ולימד אותם תורה

וכתוב בספרי הקבלה שאברהם אבינו לימד אותם הלכות וכוונות נשגבות לשעת האכילה. אם כך מתי שיבוא המשיח, עם ישראל יקיים את מצוות לימוד תורה על ידי שילמדו את המלאכים והיסוד הזה התחיל אצל אברהם אבינו מתי שבאו המלאכים, שם נזרע היסוד ללמד את מלאכי השרת.

**"יִקַּח נָא מֵעַט מִיּוֹם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ
תַּחַת הָעֵץ"**

לפני כל לימוד תורה ועשיית מצוה יש להרהר
בתשובה

יש יסוד גדול שצריך לדעת, בכל פעם שלומדים תורה או לפני שעושים מצוה או מעשה טוב, האדם יהרהר בתשובה. כי אם אדם לא מהרהר בתשובה ועושה את המצוה או המעשה טוב, הכוח של המצוה או המעשה טוב הולך ח"ו לסיטרא אחרא.

בפרשת השבוע אומר אברהם אבינו למלאכים אחרי שחשב שהם עוברי דרכים ולא יראי שמיים "יִקַּח נָא מֵעֵט מִיַּם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם" תיקחו מים ותהררו בתשובה לפני שאתם מתקרבים לקב"ה "וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ" עץ זו התורה הקדושה, לפני שאתם הולכים לעץ לתורה הקדושה, תרחצו את הרגלים שלכם ותהררו בתשובה ורק אז תוכל להישען תחת העץ וללמוד תורה. כי מי שלומד תורה מבלי להרהר בתשובה, מי שנותן צדקה או עושה מעשה טוב מבלי להרהר בתשובה, הכוח של התורה או הכוח של המצוה הולך ח"ו לסטרא אחרא.

זוהי מה שאומרים חז"ל (פסחים נ.) אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו אשרי מי שמגיע לשמיים ותלמודו נקי בלי סטרא אחרא, שהרהר בתשובה לפני וניקה את עצמו לפני מהסטרא אחרא.

האדם צריך להרהר בתשובה לפני שעושה מצוה או לפני שמתפלל, וכך המשנה אומרת (ברכות ה, א) חֲסִידִים הָרְאוּשׁוּנִים הָיוּ שׁוֹהִים שְׁעָה אַחַת וּמִתְפַּלְלִים, כְּדֵי שְׂיִכְוְנוּ אֶת לְבָבָם לְמָקוֹם. שעה לפני התפילה היו מהרהרים בתשובה שלא לתת

את הכוח של התפילה לסטרא אחרא. כל מעשה טוב או מצוה, אדם יהרהר בתשובה ואז התורה או המעשה טוב שהוא עושה עולה זך ונקי לפני הקב"ה.

"אַחֲרֵי בְּלַתִּי הִיְתָה לִי עֵדְנָה וְאֵדְנִי זָקֵן"

האדם צריך להיות במעלה הראויה כדי להנות מהנס שנעשה לו

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע אחד היסודות הגדולים והחשובים בתורה הקדושה, המלאך בא לאברהם אבינו ולשרה ומבשר להם שיפקדו בבן זכר, "וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כֵּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה בֵן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ" שרה שומעת "וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלַתִּי הִיְתָה לִי עֵדְנָה וְאֵדְנִי זָקֵן". הקב"ה בא לאברהם ושואל אותו "לָמָּה זֶה צִחְקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֶלֶד וְאֵנִי זָקְנָתִי".

אולי אפשר לפרש על פי דברי רבנו ה"בני יששכר" יסוד גדול בעבודת השם, מתי שנולד לאדם בן או נעשה לאדם נס שזכה בדבר כלשהו, אבל אותו אדם לא נמצא במעלה או במדרגה שהוא מכיר בניסו או שהנס הזה מגיע לו על פי מה שזכה. אדם שלא היו לו ילדים והתפלל הרבה לקב"ה ובדרך נס נפקד בבנים, יש לו שכר גדול שקיבל בן, אבל הבן הזה לא נחשב בן שלו ואין לבן הזה שייכות רוחנית לאבא, כי הילד הזה נולד בנס ולא בדרך טבע. אם האבא לא במדרגה או במעלה גדולה ונשגבה שהילד יכול להשתייך אליו, הילד עדיין לא נקרא ולא משתייך לאבא שלו עד שהאבא יעלה ויתעלה לדרגה גבוהה ורוחנית ורק אז הבן יהיה משוייך רוחנית לאבא שלו.

כך גם בכל עניין שנעשה לאדם נס, לאדם אין זכות להנות מהנס ואין לו כוח על הנס ושהנס ישתייך אליו עד שהאדם עולה ומתעלה, נהיה בדרגה גבוהה ומרוממת שאז יש לו כוח שהנס יקרא על שמו, אז יש לו היתר להנות מהנס ושיקרא על שמו.

אם כך מתי שהקב"ה אמר לשרה שיהיה לה בן, שרה שהייתה צדקת גדולה וסוכה ברוח הקודש, הייתה בצער ואמרה "אַחֲרַי בְּלִתֵּי הָיְתָה לִי עֲדָנָה וְאֲדֹנָי יִקְוֶן". שרה פחדה שאברהם אבינו זקן ואין לו מספיק זכויות, אם יהיה לו בן זה לא יקרא על שמו ואז זו בעיה וצרה גדולה.

אדם צריך לדעת שאם יש לו נס, הוא צריך זכות שתהיה לו כדי להנות מהנס הזה ותהיה לו מעלה גבוהה שהנס יהיה על שמו ואם נעשה לו נס והאדם לא במעלה גבוהה וגדולה, אין לו כוח וזכות להנות מאותו הנס.

**"לָפָה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לְאִמּוֹר הָאֵף אָמַנְם
אֵילַד וְאֲנִי זָקְנָתִי"**

השם הקדוש הא"א כסגולה לבטל עין הרע

בדבר תורה הזה יש סגולה כנגד עין הרע וכל אחד ילמד אותו ויפנים בדעתו לשמור אותה במחשבתו ולהינצל מעין הרע.

אנחנו רואים בפרשת השבוע אחרי ששרה שומעת את הבשורה "וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלִתִּי הֵיטָה לִּי עֲדָנָה וְאֵדְנִי זָקֵן" אומר הקב"ה לאברהם אבינו "לָמָּה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמֹנָם אֵלֶּד וְאֵנִי זָקֵנָתִי. הֲיִפְלֵא מֵה' דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַת חַיָּה וְלִשְׂרָה בֵן". צריך לבאר את הפסוקים האלה, המלאכים באים לביתו של אברהם אבינו ואחד מהמלאכים בא לבשר לשרה ששנה הבאה יהיה לה בן וכשרה שומעת את הבשורה, היא צוחקת. נבוא ונשאל איך יתכן ששרה צחקה, הרי היא הייתה צריכה לקבל את זה בכובד ראש ובהכנעה, מדוע היא צחקה?

אלא מובא בספרים הקדושים שישמעאל עמד מאחרי הדלת ושמע את המלאך שאומר את הבשורה לשרה, שרה אמנו פחדה שישמעאל יתן עין הרע בדברי המלאך וחס ושלום הדבר לא יתקיים. לכן שרה עשתה את עצמה צוחקת כדי שישמעאל יחשוב ששרה לא מאמינה וככה לא יצא מזה כלום ושרה תינצל מעין הרע של ישמעאל.

אבל הקב"ה בא לאברהם אבינו בטענה למה צחקה שרה ואם תאמר שהיא פוחדת מעין הרע, הרי יש שם קדוש שכתוב בספרים הקדושים ורבי שמשון מאוסטרופולי מדבר ומחזק על זה הרבה, ושם זה הוא אחד מע"ב שמות, שם הא"א שיוצא מהפסוק "ה'אף א'מנם א'לד". אומר הקב"ה לאברהם אבינו, שרה לא הייתה צריכה לצחוק ולפחד מהעין הרע של ישמעאל אלא הייתה רק צריכה לומר "ה'אף א'מנם א'לד" ולכוון את הראשי תיבות של השם הקדוש היוצא מהפסוק הא"א שהוא כנגד עין הרע, לכן שאל הקב"ה את אברהם למה שרה צחקה ולא כיוונה בשם הקדוש.

וכך רואים גם כשהקב"ה אומר לאברהם אבינו ללכת לעקוד את בנו, אומר הקב"ה (בראשית כב, ב) "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המצרים" וגם פה רואים את השם הקדוש הא"א שיוצא מהמילים א'ל א'רץ ה'מצרים. הקב"ה אמר את השם הזה לאברהם אבינו, משום שהקב"ה ציווה את אברהם אבינו לעקוד את יצחק בנו ועקידת יצחק היא לדורות ולנצח נצחים. הקב"ה פחד שמלאכי השרת יעשו עין הרע לאברהם

וליצחק, לכן הקב"ה שם בתוך הציווי שלו שהוא מצווה את אברהם אבינו לעקוד את בנו "אֵל אֵרֶץ הַמְּרִיָּה" את השם הקדוש הא"א שהוא כוח להינצל מעין הרע לא רק של בני אדם אלא גם עין הרע של המלאכים.

וזה גם מה שאומרים בתפילה מתי שנכנסים לבית הכנסת "וְאֵנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אָבֹא בֵּיתְךָ אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ בְּיַרְאֶתְךָ" (תהלים ה, ח) בשעה שנכנסים לבית הכנסת מפחדים שהמלאכים לא יעשו עין הרע כי גם המלאכים מקנאים מהאנשים ועושים עין הרע, "אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הַיְכָל" ראשי תיבות השם הקדוש הא"א להינצל גם מעין הרע של המלאכים.

וכך גם רואים כשמשה רבנו אומר לבני ישראל (דברים א, י) "ה' אֱלֹהֵיכֶם הִרְבֵּה אֲתֶכֶם וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב" שיש את השם הקדוש הא"א להינצל מעין הרע. שם זה הוא גדול וקדוש להינצל מעין הרע ומתי שהאדם מכוון את השם הזה הא"א או אומר את אחד מהפסוקים האלו, יש לו כוח להינצל מעין הרע ומדברים קשים.

לכן האדם ידע בדעתו יסוד גדול שעין הרע זה דבר מסוכן ביותר והאדם צריך להיזהר ממנו, אבל מתי שהאדם קושר את ההצלחה שלו לשמיים, עין הרע לא חלה עליו. מתי שהאדם קושר את ההצלחה שלו לעצמו, עין הרע כן חלה עליו. אדם שאומר על חברו איך הוא התעשר, איך הוא חכם ויש לו שכל, איך הוא יפה ואיך הוא כך, הוא שם עליו עין הרע. אבל אם האדם אומר הקב"ה נתן לחברי הצלחה, הקב"ה נתן לחברי יופי, נתן לו בנים, לא פוגע בו עין הרע.

והאדם צריך להיזהר גם על הילדים שלו שלא לומר שהם יפים וחכמים או מוצלחים כי הוא עושה להם עין הרע, אלא לקשור כל הצלחה לקב"ה. הם חכמים כי הקב"ה נתן להם חכמה, הם עשירים כי הקב"ה נתן להם עושר, כל דבר שקושרים לקב"ה אין בו עין הרע, אבל דבר שהאדם קושר לעצמו יש בזה עין הרע ועל ידי השם הקדוש הא"א יכול להינצל מעין הרע.

**"וַיֹּאמֶר ה' זַעֲקֵת סָדוֹם וְעִמּוֹרָה כִּי רַבָּה
וַחֲטָאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד"**

*חומרת מעשי אנשי סדום הייתה רבה כי פעלו
רק עם שכל ובלו רגש*

המשנה אומרת (אבות ה, י) **הָאוֹמֵר שְׁלִי שְׁלִי וְשִׁלְךָ שְׁלְךָ, זוּ מִדָּה בִּינוּנִית. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים זוּ מִדַּת סָדוֹם. הַמְשֵׁנָה אוֹמֵרֵת כֶּךָ, אָדָם שֶׁאוֹמֵר מֵה שְׁשֵׁלִי שִׁייךְ לִי וּמֵה שְׁשִׁלְךָ שִׁייךְ לְךָ וְהַמְשֵׁנָה מְבִיָּאָה שְׁתֵּי דַעוֹת, דַּעָה אַחַת אוֹמֵרֵת שְׁזוּ מִיִּדָּה בִּינוּנִית שְׁזֵה אָדָם בִּינוּנִי שְׁרוּצָה אֶת שְׁלוּ שִׁיָּהִיָּה אֲצִלּוֹ וּמֵה שֶׁל הָאָדָם הַשֵּׁנִי שִׁיָּהִיָּה שְׁלוּ וְדַעָה שְׁנִיָּה אוֹמֵרֵת שְׁזוּ מִיִּדַּת סָדוֹם.**

צריך להבין מה הפירוש מידת סדום, הרי אדם שאומר מה ששלו שלו ומה ששלך שלך, למה לקרוא לזה מידת סדום. הרי בפרשת השבוע ראינו שאנשים סדום היו רשעים בעלי מידות רעות ומושחתות והקב"ה החריב את כל העיר בצורה קשה ביותר, אם כך מה האדם הזה בסה"כ אמר שזו מידת סדום, מה חמור כ"כ בזה שהאדם רוצה את שלו שישאר אצלו

ומה של חבירו ישאר אצל חבירו וזה יקרא
מידת סדום?

אלא אולי חשבנו לבאר ולומר יסוד גדול, הסכנה הגדולה בחיים של כל אדם בהתמודדות עם החיים היא כמו המצב שהיה בסדום, כל אדם רואה את החיים שלו בצורה שכלית. כל דבר שהאדם רואה בחיים הוא רוצה שיסתדר לו בשכל. אם מסתדר לו בשכל, האדם שמח ורגוע ועושה את הדבר בשלימות. אבל אם הדבר לא מסתדר לאדם בשכל, האדם לא מקבל את הדברים ומתמרמר בתוך הלב.

אותה הדרך ואותם מעשים היו גם בסדום, אנשי סדום היו אנשים שרצו שהכל יסתדר להם שכלית ומה שלא מסתדר להם שכלית הם לא מקבלים. אדם שאומר שלי שלי ומה ששלך שלך, זה שכלי וזו מידת סדום. מי שרוצה ללכת בדרך השם אסור לו להסתכל על החיים בצורה שכלית, אלא האדם צריך להסתכל בחיים גם בצורה רגשית ולא רק בשכל. אדם שהולך רק שכלי זו מידת סדום.

הגמרא אומרת (סנהדרין קט.) שאנשי סדום היו אומרים יש לנו דרך ארץ טובה מאוד, האדמה של סדום הייתה טובה ביותר בעולם והייתה נותנת את התבואה הטובה ביותר, אם כך למה אנשים זרים יבואו לגור בעיר שלהם ויבואו לקחת להם את הפרנסה. כך הלכו וחוקקו חוקים נגד כל אדם זר שמגיע, כי אמרו שלי שלי, זה שלנו וישאר שלנו ואדם זר לא יכנס למה ששלנו. מזה התדרדרו עד שהגמרא אומרת שהגיעו לדברים הקשים ביותר ומעשים חמורים כמו שהגמרא מספרת שהיו בסדום והכל זה בצורה שכלית.

וכך הגמרא מספרת שבעיר סדום היו מרשים לבקש צדקות, עיר של עשירים שהיו נותנים צדקות אבל הם עשו חוק שכל מי שאסף כסף אסור לתת לו לקנות כלום שתיה או אוכל, כלום. היו עושים חוקים שכליים, צדקה זה טוב אבל היו עושים חוקים נגד מי שמבקש צדקה. ברגע שהאדם חי את החיים ועושה את הדברים שכליים ומוריד כל רגש מהחיים שלו, זו הדרך להביא לחורבן של העולם.

האדם חייב שהחיים שלו יהיו שכליים אבל מעורים ברגש, שהרגש יהיה שותף לכל החלטה של השכל. אם השכל שולט לבד וקובע לבד, הגמרא אומרת (בבא מציעא ל:): לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה... שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עבדו לפני משורת הדין, הכל היה שכלי ולכן הכל נחרב.

אם האדם לא מערב את הרגש, הוא לא יכול להגיע ולהתקדם לאף דבר. האומר שלי שלי ושלך שלך זו מידת סדום, כי אסור רק שכל וחייב רגש, כי עם רגש האדם יוכל להגיע למקומות נכונים ואמיתים.

השכל בא לייעץ לך ולא להחליט עבורך

לכל בני הקהילה הקדושים, הקב"ה בע"ה יתן לכולנו ישועה, ימלא משאלות לבם של כולם לטובה ולברכה.

בימים האחרונים אנחנו מדברים כמה האדם צריך להיזהר להסתכל על הדברים בצורה אמיתית ולהזיז את כל העצות והמחשבות והחברה שהשפיעו על האדם, מחשבות אחרות, ולרדת לעומק של הנפש שלו ולהיות מקורי ואמיתי עם עצמו, ולא לחיות את כל המחשבות והעצות שיש לו בראש מאוסף של רעיונות ושל סיפורים ושל מהלך חיים שהוא חי שמשפיע עליו וכל הדרכים שהוא עושה וחושב ופועל, הם רק מרעיונות שתפוסים אצלו בשכל.

והשכל האמיתי שהקב"ה חנן כל אדם ואדם, והאמת שבכל אדם ואדם הולכת ונגמרת, והאדם כולו אפוף בכל מה שסבב אותו בחיים וכל מה שהוא שמע בחיים וכל מה שהוא העתיק מאנשים בחיים, בזה האדם סבוב ובזה האדם מחליט וחושב

ולוקח החלטות, לא מהמקור הפנימי האמיתי שלו, אלא מה ירצה את החברים, מה ירצה את ההורים, מה ירצה את כל החברה שאני חי בה, אבל מה שהוא עצמו באמת, את זה הוא לא מחליט ואת זה הוא לא עושה.

הוא עושה, כל מה שבראש שלו נאסף במוח שלו והתרגל במציאות של החיים שלו, הוא מחליט החלטות עפ"י הדברים האלו ולא מחליט החלטות שהן פנימיות שלו, שהן בריאות לו, שהן נכונות לו, שמתאימות לנפש ולעצמו.

ושמה נגרמות לאדם כל הצרות שבאות אליו בהמשך החיים, כי החלטה שהוא החליט לקנות בית, זו החלטה בגלל שהחברים יעצו לו, בגלל שאנשים שכנעו אותו. החלטה שהוא החליט ללכת ללמוד פה, זה בגלל שהחברים שכנעו אותו, כי היה עליו לחץ חברתי וזה לא כי באמת זה מתאים לו לנפש. יכול להיות שכן, הוא חשב שזה התאים לו לנפש, אבל אלה שסיפרו לו ואמרו לו, הם טעו או שהחברה שהוא נמצא בה טעתה, והחברה שהוא נמצא בה היא שידרה לו דברים לא נכונים והוא היה בטוח שזה הנכון, אבל באמת הוא עשה מעשה שהוא לא נכון, ולא מתאים לו,

ולא בריא לו. אחרים אמרו לו, האוכל הזה טוב. הוא ראה אותו בתור דבר טוב, הוא אכל את זה, אבל זה הפריע לו וקלקל את הקיבה שלו וקלקל לו את הנפש שלו.

לכן צריך לדעת דבר ויסוד גדול, מחשבות ועצות ודברים שהאדם מכריע בחיים שלו, הוא צריך להגיע לעומק של הנשמה שלו, שזה הדבר הטוב שבריא לו לעשות. ולכן, בעם ישראל מדורי דורות הונהג ששואלים את הרבנים, שואלים בזמן בית המקדש את האורים ותומים, לרדת לעומק של הדברים.

וכמו שמסופר על ה"גאון מוילנה" ועוד צדיקים, שלפני שרצו לקחת החלטה נכונה, היו יושבים ולומדים גמרא, היו יושבים ולומדים תורה, ואחרי שהיו לומדים תורה, התורה מביאה את האדם לעומק, להסתכל במצולות של הנפש שלו ואז לקחת את החלטה אחרי שהוא ירד לעומק ולמצולות של הנפש שלו ומה בריא ומה טוב לו.

והרבה פעמים אדם עושה שאלת רב, אבל רב שמבין ויודע, והשאלת רב נראית לו לא נכונה, לכן רבותינו הקדושים אמרו "פְּכַל אֲשֶׁר יוֹרוּךְ" (דברים יז, י) כי הקב"ה נותן לרב, לתורה שאתה לומד ואז

מחליט את ההחלטה, את העומק של המחשבה הנכונה שמתאימה לנפש שלך.

כי כל מה שאדם חושב דרך השכל, דרך המחשבות, שהוא שמע, שראה, שרוצה לחקות אחרים, שראה מישהו מצליח במשהו, הוא רוצה גם הוא להצליח ולקחת כזאת החלטה, זה הרבה פעמים דברים לא נכונים וברוב המקרים הדברים האלה לא בריאים לנפש שלו ולא בריאים לסוג אדם שהוא ואז זה גורם לאדם אחרי כן, שרשרת של טעויות ושרשרת של אי נוחות בנפש, ושרשרת של נפילות, שאדם בכלל לא מבין, הוא עצוב בסוף ממשוהו אחד, אבל העצבות התחילה כבר בהתחלה, בטעות שהוא עשה, וחי בשנה שנתיים, עשר שנים בטעות, כי הוא עוד תפוס במחשבה שהעצה והמחשבה שהוא לקח, שהיא לא הייתה נכונה והיא הייתה ראייה לא נכונה, שמה הטעות הייתה.

השכל של האדם זה דבר מאד מסוכן, השכל של האדם, הקב"ה נתן לאדם שכל שהשכל יעזור לאדם, השכל זה כמו עוזר של האדם, השכל זה כמו יועץ של האדם. אבל את ההחלטות האמיתיות שצריכים להחליט, צריכים לקבל אותם עמוק עמוק מהנפש, עמוק עמוק משורש מחצבתך שלך.

זה כמו אדם שיש לו עוזר, יועץ, שהיועץ מייעץ לו עצות לא טובות והוא שומע לעוזר ולוקח את העצה שלו למחשבה של היועץ שלו, והיועץ שלו מוביל אותו למקום לא נכון, והוא עושה את זה ואז הוא טועה טעות חמורה ביותר.

אז צריך לדעת, השכל שהוא אוסף של שמועות, אוסף של התלהבויות, אוסף של העתקות שהוא מעתיק אנשים, זה דבר מסוכן ביותר.

ויש על זה משל קדמון שמספר ואומר, היה איזה מלך גדול, שהמלך הזה היה חזק וגדול ואיש אמיתי ואיש ישר ואיש הגון, ואיש חכם, ואיש ישר, וכל מילה שהוא אמר הוא עמד בה במאה אחוזים. היה לו עוזר, שומר, שהשומר הזה, העוזר שלו מסר את חייו בשביל המלך, סיכן את חייו, הציל את חייו, שירת אותו במשך המון שנים.

באחד הימים המלך ראה שהעוזר שלו כ"כ טוב, שהיועץ שלו כ"כ טוב, החליט המלך ללכת ולבקש ממנו ולומר לו, כל בקשה שתבקש אני אתן לך.

קרא לו המלך ברשמיות וטקסיות גדולה ואמר לו, תבקש ממני בקשה אחת, מה שתבקש אני נותן לך הבטחה, אני נותן לך. אותו יועץ דחה את המלך. אמר לו, לא צריך, לא צריך, עצם זה שאני לידך זה מספיק לי, זה דבר גדול ביותר, עצם זה "עבדו של

קצין קקצין", עבד של מלך הוא כמו מלך, אני לא צריך כלום.

אבל המלך לחץ ולחץ ולחץ, בסוף אמר העוזר של המלך, כן, תתן לי המלך להיות יום אחד מלך. המלך הזדעזע, מה הפירוש תתן לי עשרים וארבע שעות להיות מלך, מה הפירוש? אבל המלך היה אדם שעומד במילה שלו ועשה מה שאותו יועץ ביקש, וקיים את המילה, מה שתבקש אני אעשה.

אמר לו המלך, כן, תהיה מלך ואני מה אהיה? אמר לו היועץ, אתה תהיה היועץ שלי, השומר שלי, למשך עשרים וארבע שעות. המלך הסכים ואמר לו, כן, אני עוד במילותיי, אני עומד בדיברותיי, מה שדיברתי, מה שאמרתי, זה מה שיהיה, עשרים וארבע שעות אתה המלך, יושב על כסא המלך, אתה בארמון ואני העוזר שלך, אני השומר שלך.

איך שאותו אדם נכנס להיות מלך עשרים וארבע שעות, עשו את הטקס, עשרים וארבע שעות הוא מלך. הפקודה הראשונה שהוא נתן, תוציאו את העוזר שלי, את המלך לשעבר, להורג.

המלך לשעבר היה לא מאמין, מה הפירוש? אני נתת לך לעשרים וארבע שעות להיות מלך. אמר לו, זה

החוק כך אומר, אני המלך עכשיו עשרים וארבע שעות, אתה יוצא להורג. לקחו את המלך הוציאו אותו להורג ואותו שומר, אותו עוזר, נהיה מלך עד סוף חייו.

ככה זה גם היצר הרע, ככה זה גם המחשבות של האדם, ככה גם זה הרעיונות והעצות שהשכל נותן לאדם. עצה שהשכל נותן לאדם תעשה משהו, אח"כ השכל אומר אני עכשיו השולט, ואחרי שהוא השולט, הוא הורג את הנפש, הורג את הנשמה של האדם והוא נהיה שולט כל חייו של האדם.

לכן אדם צריך לעשות הפרדה, השכל הוא יועץ, השכל הוא לא מחליט.

אדם שמחליט לקנות בית רק מהשכל, זו סכנה גדולה ביותר. אולי השכל חשב שהבית טוב, כי זה קנה בית ומראה שהוא שמח ומראה שהוא מתלהב, אבל באמת בפנים הוא לא שמח ולא מתלהב. אולי מישהו פתח עסק וכולם מספרים שהוא מצליח והוא מראה שהוא מצליח, כי ככה הוא רוצה להראות, ואז השכל נותן לאדם עצה, לך תעשה אותו עסק, והעסק הזה יוביל את האדם

**לאבד את מלכותו, לאבד את המלכות שלו על חיינו,
לאבד את כל החיים שלו.**

אמרנו כמה פעמים, הרבה אנשים מתים בנפש
בגיל עשרים, בגיל שלושים, ומחכים ללוויה עד
גיל שמונים.

לכן אדם צריך להיזהר זהירות גדולה ביותר
מהמחשבות שהשכל נותן לאדם, מהעצות
שהשכל נותן לאדם. השכל זה עוזר חיצוני שאוסף
בחוץ סיפורים ואוסף בחוץ כל מיני דברים שנראים
נכונים וכל מיני דברים שמשתלם לו והוא בא ונותן
לאדם.

יש אנשים שכל החיים שלהם חיו חיים שלמים
ועשו הכל, אבל כלום לא חשבו מהנפש שלהם,
הכל הם חשבו מהשכל, משמועות, מדברים שקרו,
מדברים ששמעו, מדברים שסיפרו להם, ומזה
לקחו את כל ההחלטות בחיים, והחיים שלהם נהיו
כמו עלה נידף ברוח, כי כל פעם השכל לוקח אותם
למחוזות אחרים, הצלחת, לא הצלחת, השכל זה
סוחר מסוכן שמשתמש ומתנהל עם האדם עפ"י
אינטרס שלו באותו רגע.

לכן אדם צריך לשים את השכל במקום אחד, לדעת שהוא רק נותן עצות, ואדם צריך לבנות את הנפש ולחיות את הנפש הפנימית שלו, מי אתה, ומה אתה, ואיך אתה, ומה בריא לך, ומה טוב לך, וכמה יעזרו לך הדברים, וכמה הם לא בריאים לך וכמה הם לא טובים לך - וזה העומק של "פְּכַל אֶשֶׁר יוֹרוּךְ", שאלת רב. וזה העומק של הלימוד של הזוהר הקדוש, הזוהר הקדוש ב"ה שהכניסו ב"שובה ישראל" שזה מביא את האדם לרדת לעומק שלו.

רבינו האר"י הקדוש אומר, מה הזוהר הקדוש עושה, הוא מזכר, מנקה את הנפש, מנקה את המחשבות שאדם חשב ע"י רעיונות ועצות, הוא מנקה את כל המחשבות האלה, גם אם אתה לא מבין את הזוהר, אבל "הָרַב פְּבַסְנֵי מַעֲוֵי" (תהילים נא, ד), הזוהר הקדוש מכבס את הנפש של האדם מכל העוונות, מכבס את הנפש של האדם מכל המחשבות, מכבס את הנפש של האדם מהשכל, מהדיועץ שהוא נותן עצות לא טובות, מהשכל של השומר, שהשומר הזה אומר מה שבאותו רגע משתלם לו לומר, והוא לא אחראי לכלום ואחרי כן הוא הולך והוא לא נמצא והאדם מתמודד עם

הבעיה עוד פעם, וגם מתי שבאה הבעיה השכל
 בא ונותן לו עוד עצות ומסבך אותו יותר.

לכן אדם צריך להיות הוא עצמו, הנפש שלו, הכוח
 שלו, הדברים שהקב"ה חנן אותו, "חִבֵּיב אֲדָם
 שְׁנִבְרָא בְּצַלֶּם" (אבות ג, יד) את הנפש של האדם
 שהוא חלק אלוה ממעל. השארנו בגוף שלנו,
 שמרנו על הבריאות, שמרנו על החיים, שמרנו
 על כל הדברים, אבל על הנפש של האדם, שאי
 אפשר לחיות בלי נפש בריאה, אם הנפש פגומה,
 אם הנפש חולה, אם הנפש חלשה, אם הנפש לא
 השתמשו בה אף פעם.

יש אנשים שלא השתמשו באמת הפנימית שלהם
 ובנפש שלהם אף פעם כל ימי חייהם, הם רק שמעו
 לזה, וראו את זה, והעתיקו את זה, והלכו אחרי זה,
 והלכו אחרי כולם, אבל דבר אחד הם לא עשו, הם
 לא עשו את עצמם ולא עשו את מה שבאמת בריא
 וטוב להם לעשות אף פעם בימי חייהם, ואז החיים
 שלהם חיים ריקים, הם לא חיו אותם אף פעם,
 הם לא הרגישו מה זו מחשבה פנימית, מחשבה
 אמיתית, מחשבה של תורה, מחשבה של הנפש,
 מחשבה. הם ראו את כל החיים שלהם במשקפיים
 בראיה לא נכונה, בראיה של השכל, שהשכל הוא

האינטרסנט הגדול ביותר שיש בחיים של האדם, ואדם אף פעם לא היה הוא עצמו, אף פעם לא היה מה שהוא צריך להיות בתוך עצמו.

ויש אנשים שלא השתמשו בנפש שלהם אף פעם, כל החיים שלהם הם לא השתמשו במה שיש בתוכם אף פעם בחיים שלהם. הם רק הלכו אחרי העצות של השכל, מה השכל יעץ להם, מה שהיצר יעץ להם, מה שהדחפים הפנימיים, מה שהחברה המליצה להם, זה הם שהם עשו.

ואח"כ האדם נכנס לחרדות, לפחדים, לייאוש, לעצבות, משום שהפנים של האדם מרגיש מת, כמו אדם שלא עשה כלום, כמו אדם שלא פעל כלום. מי שפעל זה השכל, מי שבנה זה השכל, מי שעשה זה השכל, אבל הוא עצמו לא עשה כלום.

לכן המעלה של הזוהר הקדוש, המעלה של ספר דברים, להביא את האדם לתכלית, לבנות, להשקות את הנפש שלא השתמשו בה, ולא החיו אותה, ולא פיתחו אותה, ולא עשו כלום מהאמת הפנימית של האדם, רק העתיקו ועשו עפ"י העצות של השכל, שהשכל היה לו משתלם באותו געז לתת עצה וללכת.

לתת עצה בלי שעומדים אחריה זה דבר שלא שווה הרבה, משום שעצות לא שוות כלום, זה כל מיני רעיונות של אנשים, אבל מתי שזה אמת, תורה, קדושה, זיכוך הנפש של רבי שמעון בר יוחאי, זיכוך הנפש של ספר דברים של משה רבינו, אז האדם יורד לעומק של הדברים ורואה את הדברים בצורה אמיתית ונכונה.

בע"ה כולנו נרפא את הנפש, נרפא את הנשמה שלנו, נרפא את החיים האמיתיים שלנו. התורה הקדושה התכלית שלה לשבור ולנקות את כל הדברים העקומים בחיים ולהישאר סולת נקיה טהורה לפני הקב"ה.

בסוף מי שמתמודד עם התשלום בסוף היום זה האדם בלבד, מי שמתמודד במאה ועשרים, עד כיסא הכבוד, זה האדם. בכלל השכל לא נמצא שמה, העצות האלה לא נמצאות שמה, אדם יורד במאה ועשרים לקבר לקבור אותו לבד, השכל לא נמצא שמה.

לכן אדם צריך לדעת איך לקבל, מה לקבל, מתי לקבל, מתי לקבל את העצה של השכל בתור עצה, לא בתור החלטה, אלא בנפש הפנימית שלך, אתה חייב להיות שלם עם מה שאתה עושה.

איך אתה שלם ע"י מה שאתה עושה, שזה עם חותמת של התורה ושל הקדושה? עצת רב, שזה רב אמיתי ורב שיודע איך לתת את העצה ורב שיודע מה הוא אומר, ללכת ולקחת זוהר הקדוש וללמוד, ללמוד גמרא, ללמוד ספר דברים, ללמוד הלכה, זה מה שנותן לאדם את הפנים שלו, כי זה שורש הנשמה של היהודי וזה האמת האמיתית.

הקב"ה יתן לכולנו ישועה ושמחה ברכה והצלחה וסיעתא דשמיא גדולה.

